

Mas Manolo - Mas Vicari

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Cruïlla C59 i C-1413
Emplaçament Sortida oriental del nucli urbà de Caldes.
Alçada: 244

Coordenades:

Latitud: 41.63317
Longitud: 2.17465
UTM Est (X): 431255
UTM Nord (Y): 4609378

Classificació

Número de fitxa 08033 - 143
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle II- IV dC
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: el forn que resta per sota d'un marge prop de la cuneta, per sota de la casa del Mas Manolo, està en molt mal estat de conservació, envoltat de bardisses

Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Odenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (CC.AA 3147)

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 008A00191
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez

Descripció

Vil·la romana documentada estratigràficament amb sis fases d'ocupació. L'excavació de la primera de les sis fases documentades es dugué a terme durant els anys 1992 i 1993. En aquesta es detectaren restes de tres forns excavats a l'argila natural. D'un només es conservava una petita part de la solera. Els altres dos estaven gairebé sencers. Segurament aquests forns fossin utilitzats per a la cocció de vaixel·la de taula i cuina. El marc cronològic no es pot precisar amb exactitud però es podrien englobar dins el segle I dC. Degut a la gran quantitat de fragments d'àmfores de vi de tipologia Pascual 1 i Dressel 2-4, alguns d'ells amb defectes de cocció fa pensar en l'existència d'un forn de producció, però malauradament no s'ha pogut localitzar. La segona fase, es localitza cronològicament al final del segle I. Per les restes trobades es pensa que hi hauria hagut canvis en l'organització de l'espai, destinant-se bona part del que havia de ser el nucli central excavat en un extens magatzem de "dolia", dels quals resten només els forats de les tenalles. Només en dos casos s'han documentat les restes "in situ" de les gerres. Aquest magatzem demostra que hi hauria hagut una producció agrària important, així com el fet que s'elaborava i comercialitzava aquest producte i que tenia la capacitat de produir els "dolia" necessaris per a l'emmagatzematge. Segurament va funcionar fins ben entrat el segle II.

En la tercera fase excavada, es constatà un terraplenament i una nova localització de les tenalles, documentant-se unes 80 restes de "dolia", que, sumades a la fase anterior, superen les 200 unitats. Segurament es realitzava algun tipus de comerç d'oli, vi o cereals. A l'altre costat de la carretera, es localitzà un forn de planta quadrada i doble nau. Les seves característiques fan pensar en una producció de volum considerable tant per les mesures com per la quantitat de peces. La cronologia inicial del forn marcada pel material amortitzat en la seva construcció, el situava en el segle II. Pel que fa a la quarta fase, aquesta ha quedat documentada per diversos murs dispersos amb zones pavimentades amb calç. El material trobat entre la calç dels paviments situaria aquesta fase entre el final del segle III i el segle IV.

Pel que fa a la quinta fase, s'hauria datat a partir de tres dipòsits pavimentats amb "opus signinum" que no pogueren acabar-se d'excavar en la seva totalitat i que haurien funcionat durant el segle IV.

En la sisena fase d'ocupació, es constaten sis enterraments, de les quals quatre tombes presenten coberta de doble vessant, una de cista i una indeterminada. Les sepultures no presentaven ni aixovar ni material residual. Les restes òssies estaven força deteriorades i en alguns casos es detectaren remocions d'enterraments anteriors.

Segurament es tractés d'una explotació agrària destinada al comerç, sobretot durant els segles II i III dC, moment en què es documenten els magatzems de "dolia". La possible presència d'un forn d'àmfores de vi presentaria ja una producció important al segle I dC.

Pel que fa a les fases posteriors, no sembla perdre el caràcter industrial. També s'han pogut documentar clarament forns de ceràmica de cuina i de taula així com de materials constructius (totxos, tova, etc). La gran quantitat de fragments d'àmfora, algunes d'elles amb defectes de cuita, fa pensar en l'existència d'un forn destinat a la cocció d'aquest material.

Història

Llogari Sala i De Montes (1961) i Estrada (1972) van prospectar la zona durant molts anys i van localitzar material arqueològic en superfície. L'any 1972, durant la construcció de la carretera C-59 de Caldes a Sant Feliu de Codines van poder-la documentar de forma més precisa.

Segons Carme Miró, a través de notícies orals del Sr. Joan Garriga, del Patronat de Museus de Caldes, hauria existit un forn que produïa àmfores, però que malauradament fou destruït en la seva totalitat l'any

1974.

Durant la realització de la Carta Arqueològica de l'any 1988, encara es podia veure algunes restes de material ceràmic en els marges de la carretera i en els terrenys propers.

Durant les excavacions realitzades l'octubre de 1992 i l'any 1993, es varen poder documentar sis fases sobreposades demostrant una continuïtat d'ocupació en el jaciment. Els materials exhumats indiquen un període cronològic extens que es pot englobar entre el segle I i el segle VI.

Del 29 de març a l'1 d'abril de l'any 2005, es va realitzar una intervenció arqueològica preventiva en les immediacions del jaciment Mas Manolo, que consistia en la realització de tretze sondejos previs a la realització d'una rasa per a passar-hi una conducció d'aigua. El resultat d'aquesta intervenció fou la localització d'un tram de mur situat dins l'àrea d'expropiació de l'obra que va resultar ser de cronologia romana.

Entre els dies 25 d'abril i 4 de maig de l'any 2005 es realitzà una nova intervenció arqueològica preventiva amb l'objectiu de sondejar el costat del mur per esbrinar l'estratigrafia associada i la possible localització de material arqueològic relacionat, així com un rebaix general en la zona per confirmar o descartar la presència d'altres restes arqueològiques. En aquesta nova intervenció es va posar al descobert la fonamentació d'una estructura desapareguda, possiblement un mur, formada per la superposició de blocs de pedra, morter de calç i fragments de tègula i dolia, amb una potència de 40 cm i una amplada de 75 cm. La llargada documentada és de 4,70m i pel tipus de material associat, es pensà en una fonamentació d'època romana. També es va poder constatar que el mur formava part d'una de les parets d'una estructura de conducció o canalització, de més de 10 metres de llarg, tallada en els seus dos extrems per moviments de terres recents.

Bibliografia

BARRASETAS, E. i MONLEÓN, A. (1994). Memòria de la intervenció arqueològica al jaciment Mas Manolo. Caldes de Montbui, 1994. Memòria d'excavació inèdita dipositada al servei d'Arqueologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

BARRASETAS, E. i MONLEÓN, A. (1995). Intervenció al jaciment romà del Mas Manolo. Caldes de Montbui, Vallès Oriental. Tribuna d'Arqueologia, 1993 – 1994. Barcelona.

BARRASETAS, E. i MONLEÓN, A. (1995). Intervenció al jaciment romà del Mas Manolo. Caldes de Montbui, Vallès Oriental. Tribuna d'Arqueologia, 1993 – 1994. Barcelona.

DE MONTES DE PASCUAL, A. i SALA, L. (1961). Elementos para la Carta Arqueológica del valle medio de la riera de Caldas de Montbui. Barcelona. VIII Congreso Nacional de Arqueologia.

GENERALITAT DE CATALUNYA. (?). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.-(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui, pàg. 34. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermalia.

SALA, L. (1972). Hallazgo arqueológico en la villa romana de Mas Manolo. Siglos I-II d.C. Setmanari de Montbui, núm. 1396. Caldes de Montbui.

